

Eskilstuna kommun
info@eskilstuna.se

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn av Björktorpskolan 4-6 i Eskilstuna kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Eskilstuna kommun att senast den **15 oktober 2021** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen. Beslutet om föreläggande gäller omedelbart.

Nedan anges de åtgärder som huvudmannen måste vidta för att avhjälpa de påtalade bristerna samt den lagstiftning med tillhörande föreskrifter som huvudmannens åligganden följer av. Enligt 2 kap. 8 § skollagen ansvarar huvudmannen för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. Vidare ska huvudmannen enligt 4 kap. 7 § skollagen, om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Dessa bestämmelser ligger till grund för samtliga åtgärder i beslutet om föreläggande.

Skälen för Skolinspektionens ställningstagande i fråga om att verksamheten inte uppfyller krav som följer av föreskrifter som gäller för verksamheten (påtalade brister) samt i fråga om de skyldigheter som huvudmannen måste fullgöra (åtgärder) redovisas nedan.

Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Skolinspektionen är medveten om att många skolor i dagsläget är påverkade med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Om du som huvudman behöver längre uppföljningstid kontakta Skolinspektionen för prövning.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att verksamheten vid Björkorpsskolan 4-6 inte uppfyller författningskraven avseende att ge elever extra anpassningar skyndsamt och utreda särskilt stöd skyndsamt.

Åtgärder

- Se till att de elever som bedömts vara i behov av extra anpassningar ges sådana anpassningar skolpersonalen har bedömt att eleverna är i behov av. I detta ingår att berörd personal informeras om de extra anpassningar som ska ges samt att rektorn ger personalen förutsättningar att kunna ge de extra anpassningar som

bedömts behövas. (3 kap. 5 § skollagen; Lgr 11, 2.2 Kunskaper och 2.8 Rektorns ansvar).

- Se till att elevers behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Efter att utredningen är gjord, ska rektorn eller den personal som rektorn delegerat ansvaret till, ta ställning till om eleven ska ges särskilt stöd. (3 kap. 7 och 9 §§ skollagen; Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar)

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar Eskilstuna kommun en anmärkning med stöd av 26 kap. 11 § skollagen. Eskilstuna kommun ska senast den **15 oktober 2021** inkomma med en skriftlig redovisning av de åtgärder som vidtagits och hur arbetet med att tillförsäkra nyanlända elever att de placeras i den undervisningsgrupp som de normalt ska tillhöra inom två månader.

Ytterligare brist

Skolinspektionen konstaterar att Eskilstuna kommun inte uppfyller författningskraven avseende att se till att nyanlända elever från det att de börjar vid skolenheten placeras i den undervisningsgrupp som de normalt ska tillhöra inom två månader.

Motivering till föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med extra anpassningar och särskilt stöd. Av utredningen framgår att alla elever inte ges de extra anpassningar som de bedömts att vara i behov. Vidare framgår att det finns brister i skolenhetens arbete med att uppmärksamma om elever som trots att de har getts stöd i form av extra anpassningar kan vara i behov av särskilt stöd. Mot bakgrund av att det vid skolan går många elever som har svårigheter med att uppnå lägst kunskapskraven vill Skolinspektionen betona vikten av att skolan skyndsamt utreder elevers eventuella behov av särskilt stöd så att alla elever ges möjlighet att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Av nationell statistik för läsåret 2019/20 framgår att andelen elever som uppnådde kunskapskraven i alla ämnen i årskurs 6 var betydligt lägre jämfört riket.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt

framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. Bestämmelserna i första-tredje styckena och i 9-12 §§ ska inte tillämpas, om en elevs stödbehov bedöms kunna tillgodoses genom en åtgärd till stöd för nyanlända och andra elever vars kunskaper har bedömts enligt 12 c §.

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Av läroplanen för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), avsnitt 2.2, framgår att alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd, och samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande.

Av Lgr 11, avsnitt 2.8, framgår också att rektorn har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar eller det särskilda stöd samt den hjälp de behöver.

Skolinspektionens utredning

Extra anpassningar

Det finns brister i skolenhetens arbete med att ge elever extra anpassningar. Av intervjuer med lärare framgår att alla lärare på skolenheten inte får information om de extra anpassningar som elever ska ges. Vidare framgår av utredningen att det förekommer att personal, vars uppgift det är att exempelvis stödja elever med att förstå

instruktioner, används som vikarier i andra klasser och att dessa elever därmed får klara detta på egen hand.

Särskilt stöd

Det finns brister i skolenhetens arbete med att utreda om elever som trots att de getts extra anpassningar inte når kunskapskraven är i behov av särskilt stöd. Av intervjuer med rektorn, lärare och representanter för elevhälsan framgår att elever som befaras inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ska anmälas till rektorn. Av intervju med elevhälsan framgår också att det finns elever som inte når upp till kunskapskraven, vilka har anmälts till rektorn men för vilka behov av särskilt stöd därefter inte har utretts. Rektorn uppger vidare att det också finns elever som fått betyget F för vilka det inte gjorts någon utredning om särskilt stöd. Det handlar både om elever som betraktas som nyanlända liksom övriga elever.

Av Skolverkets statistik för läsåret 2019/2020 framgår att endast 37,2 procent av eleverna i årskurs 6 uppnådde kunskapskraven i alla ämnen, jämfört med rikets 73,9 procent.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Björkorpsskolan 4-6 inte uppfyller författningarnas krav, finns skäl att förelägga Eskilstuna kommun att fullgöra sina skyldigheter att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Motivering till anmärkning

Ytterligare brist

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolan väntar för länge med att placera nyanlända elever i den undervisningsgrupp eleven normalt ska tillhöra vilket inte är förenligt med författningarnas krav.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 12 e § skollagen framgår att nyanlända elever ska placeras i den undervisningsgrupp som de normalt ska tillhöra inom två månader från det att elever har tagits emot i grundskolan.

Av förarbetena till skollagen (prop. 2014/15:45, s 45) framgår att för att underlätta övergången mellan undervisning i förberedelseklass och reguljär undervisning ska eleven, i de fall han eller hon får sin undervisning i förberedelseklass, också tidigt få en tillhörighet i den undervisningsgrupp eleven normalt ska tillhöra. Det är viktigt att peka på det ömsesidiga intresset av att elever, som får viss del av undervisningen i förberedelseklass, har en tydlig tillhörighet i sin ordinarie undervisningsgrupp. Såväl de lärare som ska komma att undervisa eleven som klasskamraterna i elevens

undervisningsgrupp och den nyanlända eleven gynnas av att kontakt knyts så tidigt som möjligt.

Skolinspektionens utredning

Det finns nyanlända elever på Björkorpsskolan som inte placeras i den undervisningsgrupp de normalt ska tillhöra inom två månader. Av intervjun med rektorn framgår att den inledande bedömningen (steg 1 och 2) av nyanländas kunskaper görs centralt på kommunens mottagningsenhet (Interkulturella enheten). Därefter sker en skolöverlämning till Björkorpsskolan 4- 6 och eleven klassplaceras i Björkorpsskolans förberedelseklass. Rektorn gör då tillsammans med elevhälsan och studiehandledare på modersmål en bedömning om elevens årskurstillhörighet stämmer i förhållande till vad mottagningsenheten rekommenderat. Vidare görs en individuell bedömning av om eleven inledningsvis ska läsa helt eller delvis inom ramen för förberedelseklass. Rektorn uppger att för elever som helt får sin undervisning i förberedelseklass tar det mellan en och en halv upp till högst 6 månader innan beslut tas och eleven placeras i den undervisningsgrupp som eleven normalt ska tillhöra.

Motivering till anmärkning som ingripande

Eftersom verksamheten vid Björkorpsskolan 4-6 inte uppfyller författningarnas krav, finns skäl att ge Eskilstuna kommun en anmärkning.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Skolinspektionen bedömer att verksamheten vid Björkorpsskolan 4-6 uppfyller författningarnas krav avseende att i utbildningen ta hänsyn till elevers olika behov, skolans arbete med garantin för tidiga stödinsatser samt följa upp och utvärdera elevers åtgärdsprogram avseende de elever som har särskilt stöd.

På Skolinspektionens vägnar

X Åsa Rasmussen

X Tobias Thorén

Beslutsfattare
Signerat av: Åsa Rasmussen

Föredragande
Signerat av: Tobias Thoren

I ärendets slutliga handläggning har utredare Lena Stadler medverkat.

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Björkorpsskolan 4-6

Fakta om Björktorpskolan 4-6

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Eskilstuna kommun under våren 2021. Björktorpskolan 4-6 besöktes av Skolinspektionen den 16 februari 2021.

Huvudman för Björktorpskolan 4-6 är Eskilstuna kommun. I skolenheten går 217 elever under läsåret 2020-2021. Björktorpskolan 4-6 leds av en rektor.